

Uchwała Nr VI/39/19
Rady Gminy Krypno
z dnia 26 marca 2019 roku

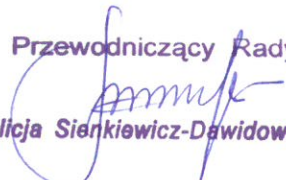
**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na terenie Gminy Krypno na lata 2019-2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, poz. 1693, poz. 2192, poz. 2245, poz. 2354, poz. 2529, z 2019 r. poz. 271) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998, poz. 1076, poz. 1544, poz. 2245) uchwała się, co następuje:

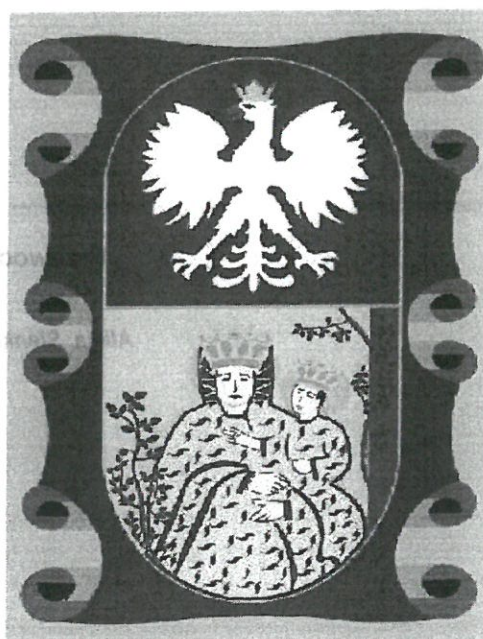
§1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Krypno na lata 2019-2021” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Wójtowi Gminy Krypno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Alicja Sienkiewicz-Dawidowska

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY KRYPNO NA LATA 2019-2021

Gminny Program Wspierania Rodziny w na terenie Gminy Krypno na lata 2019-2021 opracowany został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 z późn. zm.). Zawartością swoją wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010-2020 w zakresie dotyczącym problematyki dziecka i rodziny.

Krypno, 2019 rok

Wprowadzenie

Rozdział I Podstawa prawna

Rozdział II Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Krypno

Rozdział III Zasoby instytucjonalne Gminy Krypno

Rozdział IV Adresaci Programu

Rozdział V Analiza SWOT

Rozdział VI Cele Programu

6.1 Cel główny

6.2 Cele szczegółowe

Rozdział VII Realizacja Programu

Rozdział VIII Efekty i rezultaty Programu

Rozdział IX Źródła finansowania

Rozdział X Kontrola realizacji Programu

Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem dla dziecka, które kształtuje całokształt jego osobowości, systemu wartości i w konsekwencji stanowi o jakości jego przyszłego życia w stopniu największym. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega na opiece i wychowywaniu dziecka, na dbałości o jego prawidłowy rozwój, edukację, zdrowie. Rodzice powinni w szczególności chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża obecnie szereg czynników, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci.

Rozwiązaniem dla tych problemów jest prowadzenie spójnych i zgodnych z potrzebami działań pomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych oraz prowadzenie działań edukacyjno-dydaktycznych. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odtworzeniu właściwych relacji w rodzinie oraz w wypełnianiu stosownych ról społecznych. Rodzina winna być w miarę możliwości wspierana jak najwcześniej, bardzo istotne są działania profilaktyczne. Na pierwszy plan wysuwa się zapewnienie optymalnych warunków do rozwoju dzieci (szczególnie najmłodszych) oraz młodzieży. Normy i wartości związane z ich wychowaniem powinny być kształtowane na jak najwcześniejszym etapie współpracy z rodziną. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny, przy jej zaangażowaniu, stosując zasadę pomocniczości. Istotne jest traktowanie rodziny jako podmiotu a nie przedmiotu w pracy socjalnej i każdej pracy stosowanej z rodziną.

Działania gminy powinny być przede wszystkim skierowane na działania profilaktyczne i wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie. Podstawą jest tu prawidłowa diagnoza oraz działania wspierające dziecko - tu przede wszystkim istotna jest współpraca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 z późn. zm.).

Gminny Program Wspierania Rodziny określa zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania im zdolności do wypełniania tych funkcji.

Ustawa ta wprowadziła również nowe formy wsparcia rodziny na poziomie gminy - asystenta rodziny i rodzinę wspierającą, których celem jest osiągnięcie przez rodzinę mającą problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Podejmowane działania mają zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie zostało wyeliminowane zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony został szybki powrót do rodziny dziecka, które z uwagi na jego dobro musiało zostać umieszczone poza rodziną.

I. Podstawa prawna

Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Krypno na lata 2019 – 2021 opracowany został w oparciu o założenia:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r, poz. 998 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., poz. 1390);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.).

Program realizowany jest również zgodnie z celami:

- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011- 2020;
- Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010- 2020.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci oraz zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej, tj. odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej oraz odpowiednich środków finansowych.

II. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Krypno

Skalę problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin dysfunkcyjnych w gminie Krypno można określić w oparciu o własne dane GOPS w Krypcie, które statystycznie obrazują zakres udzielanej pomocy socjalnej z uwagi na występujące w rodzinach potrzeby, których nie są one w stanie samodzielnie zaspokoić. Niezaspokojone potrzeby pogłębiają dysfunkcje prowadząc do sytuacji niekorzystnej zarówno dla dziecka, jak i dla rodziców, czyli umieszczenia dziecka poza rodziną.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Pomoc udzielona świadczenia pieniężne	Pomoc udzielona świadczenia niepieniężne
2016	122	429	72	124
2017	141	503	68	112

2018	117	387	59	108
------	-----	-----	----	-----

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Tabela 2. Struktura rodzin korzystających z pomocy według liczby posiadanych dzieci w rodzinie.

Rok	Rodziny z dziećmi						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci i więcej
2016	10	11	13	12	2	2	2
2017	12	16	20	13	3	2	2
2018	7	8	18	8	2	1	2

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Główną ustawową przesłanką przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest niski dochód w rodzinie. W rodzinach zamieszkujących na terenie gminy Krypno podstawową przyczyną powodującą konieczność udzielenia pomocy jest pozostawanie rodziców lub opiekunów bez pracy. Zgodnie ze sprawozdaniami za okres 2016 - 2018 wśród głównych powodów trudnej sytuacji w rodzinach możemy wyróżnić ubóstwo, bezrobocie i wielodzietność.

Tabela 3. Powody trudnej sytuacji w rodzinach.

Rok	Liczba rodzin					
	ubóstwo	bezrobocie	niepełnosprawność	długotrwała lub ciężka choroba	rodziny niepełne	wielodzietność
2016	84	52	26	6	10	33
2017	80	52	28	14	12	35
2018	70	37	29	11	12	30

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Nierzadkie są również przypadki występowania w jednej rodzinie kilku przyczyn powodujących kryzys w rodzinie. Należy także zwrócić uwagę na osoby otrzymujące świadczenia z funduszu alimentacyjnego, osoby samotnie wychowujące dzieci oraz rodziny posiadające dzieci niepełnosprawne. Poniżej przedstawiono zestawienie wypłacanych świadczeń.

Tabela 4. Struktura wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Rok	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego			
	Liczba rodzin, którym wypłacono świadczenia	Liczba osób uprawnionych	Wydatkowana kwota	Liczba świadczeń wypłaconych w ciągu roku
2016	11	32	175.730	441
2017	10	23	134.000	319
2018	9	16	94.400	225

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Tabela 5. Zestawienie wypłacanych świadczeń.

Świadczenie	Rok					
	2016		2017		2018	
	Poniesione wydatki w zł	Liczba świadczeń	Poniesione wydatki w zł	Liczba świadczeń	Poniesione wydatki w zł	Liczba świadczeń
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	25.132	126	31.854	158	34.349	173
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	21.730	221	17.610	163	17.710	163
świadczenie rodzicielskie	100.515	107	52.381	58	110.769	119
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	115.975	1278	108.965	1147	97.660	1028

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Od kwietnia 2016 r. rodziny otrzymują wsparcie w postaci świadczenia wychowawczego na dzieci w ramach Programu 500 +. W gminie Krypno większość rodzin ubiega się o świadczenie wychowawcze na 1 dziecko z uwzględnieniem kryterium dochodowego. W większości składanych wniosków dochód na osobę w rodzinie jest niższy niż 800 zł. na osobę w rodzinie.

Tabela 6. Zestawienie wypłaconych świadczeń wychowawczych

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
		ogółem	w tym dzieci		
2016	294	1226	664	4569	2274413,90
2017	313	1269	692	5937	2956972,50
2018	299	1213	653	5632	2801705,40

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę i ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera

również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia.

W ramach resortowego programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” na terenie gminy Krypno opieką asystenta rodziny były i są objęte rodziny przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela 7. Liczba osób objętych asystenturą

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci
2016	6	36	26
2017	7	34	23
2018	9	40	27

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypnie

Rezultaty pracy z rodzinami zależą przede wszystkim od aktywności tych rodzin, woli włączenia się w realizację planu pracy, chęci wprowadzenia zmian w życiu rodzinnym. Objęcie rodziny pomocą asystenta nie zawsze prowadzi do odzyskania przez nią zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W sytuacji gdy pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej stanowi zagrożenie dla jego bezpieczeństwa lub życia, koniecznym staje się odseparowanie go i umieszczenie w pieczy zastępczej. Akty prawne (m.in. kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) nakazują określonym służbom podejmowanie działań zabezpieczających dziecko. Rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone. Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną.

Postanowienie sądu w tym zakresie wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniając dzieciom opiekę w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej (rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo – wychowawcze).

Gmina Krypno wypełniając obowiązki w ramach wsparcia Programu Asystent Rodziny od 2014 wspiera rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej z powodu bezrobocia, niepełnosprawności itp. Ponadto pokrywa koszty pobytu za 2-je dzieci w placówce opiekuńczo –wychowawczej oraz za 1 dziecko w rodzinie zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 8. Koszt pobytu w pieczy zastępczej

Rok	Liczba dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej	Liczba dzieci w rodzinie zastępczej	koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej
2016	4	1	73 385zł
2017	2	1	28 442zł
2018	2	1	29 201zł

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypcie

Ustawa z dnia 04.11.2016 r. „Za życiem”, która weszła w życie 01.01.2017 roku, zakłada wsparcie dla kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin, u których dziecko ma zdiagnozowane ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, powstałą w okresie prenatalnym lub w czasie porodu. Powyższa ustawa nałożyła nowe obowiązki na asystenta rodziny, tj.:

- koordynowanie działań podejmowanych przez rodzinę w kierunku zmierzającym do odnalezienia się w nowej sytuacji, do opieki nad chorym dzieckiem, do dbania o siebie w sytuacji, kiedy ciąża jest zagrożona,
- wskazywanie placówek, gdzie rodzina może uzyskać pomoc i skąd powinna czerpać informacje na temat lekarzy, przychodni, położnych, pielęgniarek, itp., od których tę pomoc uzyska,
- umawianie rodziny na ewentualne wizyty lekarskie, jeśli z wyjaśnionych powodów rodzina nie będzie mogła tego zrobić,
- reprezentowanie rodziny przed urzędami i instytucjami,
- udzielanie wsparcia psychologicznego, pomocy w przewycięzaniu problemów wychowawczych,
- wspieranie w realizacji codziennych obowiązków.

Rodzinom, którym urodzi się dziecko, u którego zdiagnozowane będzie ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. W roku 2017 wypłacono 1 świadczenie, w 2018 r. wypłacono 1 świadczenie.

Rodziny z terenu gminy otrzymują stypendia szkolne zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.).

Tabela 9. Liczba rodzin otrzymujących stypendia szkolne i koszt realizacji zadania.

Rok szkolny	Liczba rodzin	Liczba dzieci otrzymujących stypendium	Koszt (w zł)
2015/16	70	165	59 515
2016/17	57	135	79 454
2017/18	51	120	80 386

Źródło: dane statystyczne UG w Krypcie

III. Zasoby instytucjonalne Gminy Krypno

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krypnie przy współpracy z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny:

1. Urząd Gminy w Krypnie
2. Placówki oświatowe (szkoły i przedszkola na terenie gminy)
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krypnie
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Krypnie
5. Gminny Ośrodek Kultury w Krypnie
6. SP ZOZ w Krypnie
7. Posterunek Policji w Knyszynie
8. Kuratorzy sądowi
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach
10. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mońkach
11. Kościół

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krypnie udziela wsparcia, w szczególności w formie bezpośredniej pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i z aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Na terenie gminy Krypno w związku z problemami związanymi z funkcjonowaniem rodzin działa:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) Punkt Konsultacyjny dla osób i rodzin zagrożonych problemami społecznymi i uzależnieniami;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (pomoc rodzinom z problemem alkoholowym; wsparcie dzieci; organizacja zajęć sportowych, itp.);

Mówiąc o rodzinie należy spojrzeć na nią szerzej nie ograniczając się tylko do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. W ramach tego programu funkcjonuje Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18-go roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień, przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie. Od 01.01.2019r. weszły w życie zmiany dotyczące Karty Dużej Rodziny. Obecnie karta przysługuje również rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Tabela 10. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny.

Rok	Liczba złożonych wniosków o	Liczba wydanych KDR	W tym dzieci
-----	-----------------------------	---------------------	--------------

	wydanie KDR		
2016	15	54	35
2017	15	44	30
2018	18	76	49

Źródło: dane statystyczne GOPS w Krypnie

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównania szans rozwojowych jest edukacja. Placówki oświatowe na terenie gminy Krypno to Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krypnie oraz Szkoła Podstawowa w Długołęce.

Tabela 11. Liczbę dzieci w placówkach oświatowych na terenie Gminy Krypno.

Placówka oświatowa	Liczba dzieci		
	2016	2017	2018
ZSP w Krypnie	360	343	338
SP w Długołęce	47	52	63

Źródło: dane statystyczne UG w Krypnie

Placówki oświatowe wspierają także rodziny w sferze opiekuńczo – wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest ich głównych i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmacniać i utrwaląc pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu.

IV. Adresaci Programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Krypno przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Powyższe problemy zaburzają funkcjonowanie dzieci, prowadzą do niezaspokajania ich potrzeb rozwojowych, są przyczyną niepowodzeń szkolnych dzieci oraz ich izolacji z grupy rówieśniczej. Często u podłoża niewydolności rodzin leżą: uzależnienia, przemoc, przestępczość, demoralizacja, niedostosowanie społeczne. Dobrze funkcjonująca rodzina jest naturalnym środowiskiem dla rozwoju dziecka, dlatego należy wspierać te środowiska, które nie posiadają wystarczających kompetencji aby stworzyć bezpieczny dom.

V. Analiza SWOT

Mocne strony

- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego
- Działalność profilaktyczna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Baza instytucji wspierających rodzinę wraz z dobrze przygotowaną i stale doskonalącą umiejętnośći kadry działającą na rzecz rodziny
- Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny
- Praca asystenta rodziny
- Realizacja rządowego programu finansującego dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych

- Rozwój infrastruktury gminy (kompleks sportowo –rekreacyjny w Krypnie, otwarte strefy aktywności, place zabaw)
- działania profilaktyczne prowadzone w placówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy Krypno
- Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Słabe strony

- Niskie kompetencje wychowawcze rodziców i małe prawdopodobieństwo ich zwiększenia ze względu na ograniczenia potencjału (zwłaszcza w rodzinach, w których występuje niepełnosprawność intelektualna rodziców bądź zaniedbanie środowiskowe)
- Niechęć rodzin do korzystania z zewnętrznej pomocy
- Utrzymujące się stereotypy (ukrywanie problemu przez osoby uzależnione i ich rodziny)
- Dające się zauważyć zjawisko wyuczzonej, dziedziczonej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej
- Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie
- Niedostateczne środki finansowe na funkcjonowanie pomocy społecznej oraz zatrudnienie nowych specjalistów
- Niewystarczająca dostępność do pomocy terapeuty, psychologa, psychiatry, mediatora
- Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoła/nauczyciel
- Brak funkcjonujących Świetlic Środowiskowych

Szanse

- Możliwość podnoszenia kwalifikacji przez wszystkie podmioty
- Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych (prace społecznie użyteczne, udział w szkoleniach zawodowych)
- Przydzielenie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin .przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych
- Edukacja rodziców
- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę
- Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy
- Rosnące wsparcie finansowe rodzinom o charakterze socjalnym
- Realizacja różnego rodzaju działań mających na celu wzmacnianie więzi rodzinnych, integracji rodziny oraz zachęcanie do wspólnego spędzania czasu wolnego

Zagrożenia

- Zanik więzi i tradycji rodzinnych
- Wzrost kosztów utrzymania rodzin
- Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc
- Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu
- Negatywne wzorce zachowań w rodzinach
- Dziedziczenie postaw i zachowań rodziców uzależnionych
- Roszczeniowa postawa wobec pomocy społecznej, wyuczona bezradność, bierność klientów pomocy społecznej
- Wzrost obligatoryjnych dla gminy wydatków związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej
- Wypalenie zawodowe pracowników
- Emigracja zarobkowa rodziców

- Zagrożenia związane z wychowywaniem dzieci w rodzinach niepełnych

VI. Cele Programu

6.1. Cel główny

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

6.2. Cele szczegółowe

CEL I - Promowanie wartości rodziny, wspieranie form organizacji wolnego czasu i działania edukacyjne służące umacnianiu więzi rodzinnych.

CEL II – Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin z dziećmi.

CEL III - Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin.

VII. Realizacja Programu

Program realizowany będzie na terenie Gminy Krypno w latach 2019-2021.

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Rezultaty	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Źródło finansowania
Organizowanie różnorodnych form integracji rodzin (festynów, pikników rodzinnych, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, imprez okolicznościowych)	Aktywne uczestnictwo w celu integracji rodzin	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Kultury Organizacje Pozarządowe Placówki oświatowe	Wzmocnienie więzi rodzinnych Integracja i aktywizacja rodzin	Liczba i rodzaj zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz rodziny na terenie gminy	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne
Wspieranie rodzin poprzez realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	Promowanie „Karty Dużej Rodziny”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Urząd Gminy	Zwiększenie dostępu do systemu niższych i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych	Liczba rodzin i dzieci w gminie, którym wydano karty	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne
Konkursy, warsztaty, spotkania o różnym charakterze, jako inwestycja w rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży	Organizowanie konkursów, warsztatów, spotkań	Gminny Ośrodek Kultury w Krynicy Organizacje pozarządowe Placówki oświatowe	Alternatywne formy spędzania wolnego czasu Propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej	Liczba zorganizowanych konkursów, spotkań, warsztatów, liczba uczestników	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne
Prowadzenie monitoringu	Przeprowadzenie wywiadów	Gminny Ośrodek Pomocy	Stały monitoring sytuacji dziecka	Liczba przeprowadzonych	2019-2021	Środki własne,

funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	środowiskowych, praca socjalna Konsultacje i porady pedagoga psychologa Objęcie rodziny pomocą służby kuratorskiej, specjalistycznym wsparciem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Spolecznej w Krypcie Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Kuratorzy sądowi Placówki oświatowe Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Systematyczna diagnoza i identyfikacja problemów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	wywiadów środowiskowych. Liczba rodzin uwikłanych w problem przemy, uzależnienia. Liczba rodzin/ osób objętych pomocą.	Środki zewnętrzne
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnym domu dziecka, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku proadopcijnym.	Opłata za pobyt dzieci	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i emocjonalnego umieszczonym dzieciom	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	Poinformowanie o przysługujących świadczeniach, dostępnych formach pomocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin	Liczba i formy udzielonej pomocy finansowej i rzeczowej. Liczba świadczeń	Środki własne, Środki zewnętrzne

z dziećmi	oraz procedurze w ich przyznaniu		Zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych i podniesienie jakości życia rodzin	oraz liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych pomocą		
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	Objęcie dzieci pomocą w formie dożywiania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych i podniesienie jakości życia rodzin	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne
Organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży	Objęcie pomocą dzieci i młodzieży różnymi formami wypoczynku	Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe Gminny Ośrodek Kultury Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Wszystkie podmioty	Integracja dzieci i młodzieży Aktywny sposób spędzania wolnego czasu Rozwój emocjonalny, społeczny, edukacyjny, wychowawczy	Liczba i rodzaje form wypoczynku dla dzieci i młodzieży Liczba dzieci korzystających z organizowanych form wypoczynku	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne
Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych wspierających rodzinę i dzieci Organizowanie szkoleń, prelekcji,		Podnoszenie kompetencji opiekunów – wychowawczych rodziców	Liczba zorganizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych Liczba osób uczestniczących w programach	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne

	porad dla rodziców			Liczba zorganizowanych szkoleń, porad dla rodziców			
Wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów	Udzielanie pomocy finansowej	Urząd Gminy	Zapewnienie wsparcia materialnego w postaci stypendium	Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne	
Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	Rozmowy, pogadanki	Placówki oświatowe Policja Urząd Gminy	Zwiększenie świadomości o skutkach przestępczości i uzależnień wśród dzieci i młodzieży	Liczba rozmów profilaktycznych w szkołach z terenu gminy. Liczba programów profilaktycznych	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne	
Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego przez rozwój instytucji działających na rzecz rodziny, informowanie o miejscach pomocy	Rozszerzenie oferty usług świadczonych na rzecz rodziny Udzielanie bezpłatnych porad przez: prawnika, pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego	Wszystkie podmioty	Zwiększenie kompetencji opiekunów – wychowawczych rodzin Dostarczanie wzorców prawidłowej komunikacji Uzyskanie specjalistycznej wiedzy	Liczba rodzin/ osób objętych wsparciem przez poszczególnych specjalistów Liczba rodzin/ osób korzystających z konsultacji ze specjalistami	2019-2021	Środki własne, Środki zewnętrzne	
Zapewnienie pomocy	Wskazanie dróg wyjścia z trudnej	Gminny Ośrodek Pomocy	Poprawa bezpieczeństwa	Liczba rodzin i dzieci w tych	2019-2021	Środki własne,	

osobom doznającym przemocy w rodzinie	<p>sytuacji poprzez udział w terapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, sprawców przemocy</p> <p>Podjęcie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”</p>	<p>Spółecznej Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny Policja</p>	osób dotkniętych przemocą	<p>rodzinach objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup roboczych Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”</p>	<p>Środki zewnętrzne</p>
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe	<p>Złożenie wniosków na leczenie odwykowe</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja</p>	<p>Podjęcie działań celem polepszenia sytuacji rodzin dotkniętych problemem alkoholowym</p>	<p>2019-2021</p> <p>Liczba złożonych wniosków Liczba osób, które podjęły terapię</p>	<p>Środki własne, Środki zewnętrzne</p>
Rozwijanie systemu asystentury rodzinnej	<p>Objęcie wsparciem rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej Praca asystenta rodziny z rodziną naturalną celem</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p>	<p>Poprawa funkcjonowania rodziny Rozwój umiejętności opiekuńczo – wychowawczych Reintegracja rodzin Powrót dzieci z</p>	<p>2019-2021</p> <p>Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej</p>	<p>Środki własne, Środki zewnętrzne</p>

	powrotu dzieci Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”		pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	Liczba rodzin/osób objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”	
Dokształcanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	Integracja i aktywizacja przedstawicieli różnych podmiotów wspierających rodziny	Wszystkie podmioty	Podjęcie wspólnych działań: wypracowanie wspólnych procedur, ustaleń i porozumień, dotyczących rodzin w kryzysie	Liczba spotkań interdyscyplinarnych określających odpowiedzialność poszczególnych podmiotów zgodnie z ich kompetencjami oraz ustalenie sposobu przepływu informacji	Środki własne, Środki zewnętrzne
Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji i umiejętności pracowników zaangażowanych w pracę na rzecz rodziny	Kierowanie na szkolenia, kursy i konferencje podnoszące kwalifikacje osób pracujących na rzecz rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Urząd Gminy	Zdobycie i aktualizacja kwalifikacji i umiejętności przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych	Liczba kursów, szkoleń, warsztatów, konferencji Liczba osób uczestniczących w ww. szkoleniach	Środki własne, Środki zewnętrzne

VIII. Efekty i rezultaty Programu

- W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:
- wzmocnienie więzi rodzinnych,
  - zwiększenie dostępu do systemu świadczeń i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych,
  - zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i emocjonalnego umieszczonym dzieciom w pieczy zastępczej,
  - wzmocnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
  - zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych i podniesienie jakości życia rodzin,
  - integracja dzieci i młodzieży oraz rodzin,
  - aktywny sposób spędzania wolnego czasu,
  - rozwój emocjonalny, społeczny, edukacyjny, wychowawczy rodzin i dzieci,
  - rozwój umiejętności i podniesienie kompetencji opiekunów – wychowawczych rodziców,
  - zapewnienie materialnego wsparcia w postaci stypendium szkolnego,
  - zwiększenie świadomości o skutkach przestępczości i uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
  - dostarczanie wzorców prawidłowej komunikacji,
  - poprawa bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą,
  - poprawa funkcjonowania rodzin,
  - przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
  - rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami,
  - stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

IX. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są: dotacje z budżetu państwa, środki własne gminy i inne źródła finansowania (środki pozabudżetowe, m.in. programy ministerialne).

X. Kontrola realizacji Programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krypnie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę złożonych wskaźników.

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przekładane Radzie Gminy Krypno do 31 marca każdego roku.

Przewodniczący Rady

Alicja Sienkiewicz-Dawidowska

Przewodnictwo cieplne

Ścieżka Szostkowskiego